

KIP VIÐ ANINI

**Hanus Hansen,
reiðari og stjóri, er
dapurskygdur vegna
føroysku fiskivinnuna.**

føroyingar ikki fara at byggja ella keypa eitt einasta nýtt skip komandi árin. Til tess eru viðurskiptini alt ov ótrygg. Okkurt skip verður skift út við okkurt annað hálgamalt, men ongin fer ujdindir at byggja nýtt skip til fiskiveiðu undir hesum treytunum, sigur hann avgjörður.

Hann saknar í stóran mun, at vinnan fær tryggari karmar.

Tað, sum bæði Hanus Hansen og fiskivinnan sum heild ræðist, er, at ein partur av rættindunum at fiska skal tvørtur um eina almenna uppboðssølu.

-Vit skulu lata eitt boð inn í einum afturlatnum brævbjálva. Vit hava onga hylling á, um vit raka marknaðarvirði ella hvat aðrir bjóða. Mær dæmar als ikki uppboðssølu í fiskivinnuni og uppáftur minni hetta slagðið, tá ið boðini verða latin inn uppá handan mátan, sigur Hanus Hansen.

Generelt hevur vinnan funnist

harðliga at nógvum ymiskum í nýggju lógini. Eisini Hanus Hansen var hvassorðaður.

Eitt skifti segði hann, at lógin fór at gera tað ómøguligt at halda fram við arbeiðnum á Kósini.

-Ja, tað er rætt. Tað var ikki talan um hóttan, men um ein meting av støðuni, sum vit gjørdur tá. Nú er so mikið broytt, at hetta ikki gerst veruleiki og tað eru vit sjálvandi øll fegin um nú.

Sáttmálar

Sjálvt um lógin er lýst og fleiri kunngerðir eisini, so er nógv eftir at gera til alt í lógini fær virknað.

Millum annað verður fiskiskapurin undir Føroyum framvegis skipaður eftir fiskidagaskipinani. Ætlanin er annars, at farast skal til kvotaskipan í staðin fyri. Kvotaskipanin er tó fyribils útsett til 1. januar 2019.

Fleiri onnur viðurskipti eru eftir at fáa uppá pláss. Til dømis er lógin

um veiðugjald ikki komin aftur úr nevnd, so enn veit ongin fyri vissu hvussu hon verður.

Ein spurningur, sum Hanus Hansen saman við hinum reiðarunum, noyðist at taka støðu til, eru manningarsáttmálarnir.

Hann leggur afturat, at fyri Barentshavstrolararnar fer hetta at hava avgerandi týðning. Í mun til nú væntar hann at missa eini 70 prosent. Tá telur hann niðurskurðin, sum er 35 prosent av teimum 45 prosentunum fyrirkoman hefur havt við, umframt niðurskurðin í kvotuni og veiðugjaldið.

Í lógini um fyrising av sjófeingi stendur, at manningarnar skulu lønast eftir sáttmálum við føroysku manningarfeløgini.

Í lóttuni eru galdandi sáttmálar millum manningarfeløgini og Reiðarafelagið bert longdir til nýggjur sáttmáli verður gjørdur, men samráðingar verða rættuliga skjótt.

-Ja, og tað kann fara at gerast torført at finna ein sáttmála, sum vit fara at semjast um, sigur Hanus Hansen.

Hann sigur, at stórspurningurin sjálvandi verður, hvør skal gjalda fyri uppboðssølupartin og hvussu veiðugjaldið skal avroknast.

Hetta er ein spurningur, sum partarnir á arbeidsmarknaðinum – tað vil siga manningarfeløgini og Reiðarafelagið, vanliga samráða seg til.

Vanliga meðalbýtið hevur í mong ár verið, at manningarnar hava fingið 40 prosent av veiðuvirðinum og reiðarin 60 prosent. Í sáttmálunum er so avtalað, hvørjar útreiðslur manningin tekur lut í at

Fyrirøkan hevur eisini fleiri pør - millum annað Stjørnuna og Polarhav

gjalda og hvat reiðarin einsamallur skal gjalda, áðrenn býtt verður.

-Hesir spurningarnir standa rættuliga opnir, so tað verður ein stórur partur av samráðingunum um nýggju sáttmálarnar. So fáa vit at síggja hvusu við fáa tað uppá pláss, sigur Hanus Hansen.

Svørt útlit

Hanus Hansen sigur, at hann vegna fiskivinnuna framvegis er rættuliga dapurskygdur.

-Støðan er gjørd soleiðis nú, at ongin reiðari í Føroyum fer at megna ella vilja byggja eitt nýtt fiskiskip. Ótryggleikin er ov stórur, sigur Hanus Hansen.

Hann leggur tó afturat, at dapurskygni í dag, kanska er heldur minni enn tað var, tá ið harðast stóð á í kajkinum.

-Men fyri JFK rakar niðurskurðurin í Barentshavinum hart. Tað hevur verið tað javna grundarlagið undir fyrirkuni í mong ár. Nú er hetta eisini óvist og tað ger eisini

gerandisdgin hjá allari fyrirkuni óvissan, leggur hann afturat.

Hanus Hansen ásannar tó, at nakrar av broytingunum, sum vórðu gjørdar í seinasta partinum av viðgerðini, gjørdur tað meira liviligt hjá einum parti av fyrirkuni.

-Men niðurskurðurin í Barentshavinum sviður hart hjá JFK, sigur Hanus Hansen, reiðari og stjóri í JFK-samtakinum.

Gadus roynir so at siga bert eystanfyrir. Tað verður helst soleiðis, at hann fer at klára at fiska meginpartin av kvotuni hjá fyrirkuni.